

بررسی رابطه بین پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازناشویی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۲۱

خلاصه

مقدمه: این پژوهش با هدف تعیین رابطه بین پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازشویی در زنان متقاضی طلاق شهرستان بابلسر انجام گردید.

روش کار: پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است و جامعه آماری پژوهش تمامی ۱۳۰ زن ۲۰ تا ۴۰ سال مراجعه کننده به ۴ مرکز مشاوره پیش از طلاق شهرستان بابلسر در سال ۱۴۰۱ تشکیل داده اند. با توجه به جدول کرجسی و مورگان و با احتمال وجود پرسشنامه های ناقص ۱۰۰ نفر به روش دردسترس انتخاب گردید. در این پژوهش از سه پرسشنامه شامل: مقیاس گرایش به روابط فرازشویی واتلی (۲۰۰۶)، پرسشنامه پویایی محیط خانواده کیم و کیم (۲۰۰۷) و پرسشنامه نارسایی عاطفی بگی و همکاران (۱۹۹۴) استفاده شد. روش آماری پژوهش همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام بوده است.

نتایج: یافته ها نشان داد که بین پویایی محیط خانواده با گرایش به روابط فرازشویی رابطه ی منفی معنی داری در سطح ۰/۰۱ وجود دارد و بین نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازشویی رابطه ی مثبت معنی داری در سطح ۰/۰۱ وجود دارد ($P \leq 0/001$).

نتیجه گیری: به نظر می رسد پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی به صورت مجزا توان پیش بینی معنادار گرایش به روابط فرازشویی را دارا بودند.

کلمات کلیدی: پویایی محیط خانواده، نارسایی عاطفی، گرایش به روابط فرازشویی

فاطمه فاطری^۱

نقیسه مجیدی یابچی^{۲*}

^۱دانشگاه آموزش عالی علوم و فناوری اریان

^۲دکتری روان شناسی، گروه روان شناسی مرکز پژوهشی علوم

روان شناختی فارابی، مازندران، ایران (نویسنده مسئول)

Email: Nafisehmajidi@hotmail.com

مقدمه

نهاد خانواده یکی از عمومی ترین نهادهای اجتماعی است که در همه جوامع وجود دارد (۱) و مهم ترین پشتوانه و محور اجتماعی است (۲). در واقع انسان در خانواده ای متولد می شود و در تشکیلات خانواده زندگی می کند و در مواقع ضروری به خانواده روی می آورد و در پرتو خانواده به آرامش و آرامش می رسد (۳). اساس تشکیل خانواده، ازدواج است و در ازدواج، رابطه ای صمیمانه، همراه با تعهد تجربه می شود (۴). زندگی مناسب از روی علاقه و تعهد است که انسان تمایل به ماندن در یک رابطه زناشویی و وفای به عهد خود را داشته باشد (۵) و شکستن این تعهد یا روابط فرازناشویی موضوعی است که زوج درمانگران به طور مرتب در کار بالینی خود با آن مواجه می شوند (۶). روابط فرازناشویی در ازدواج به معنای بی وفایی و عدم تعهد به رابطه متعهدانه زوجین و ایجاد هرگونه رابطه عاطفی و جنسی با جنس مخالف خارج از تعهد مذکور است (۷). عامل اصلی فقدان پویایی محیط خانواده (۸)، دلیل اصلی تعارضات و اختلافات زناشویی (۹) و یکی از مهمترین مشکلات زوجین دارای فرزند در زندگی زناشویی است (۱۰). مهمترین عاملی که عملکرد، ثبات و تداوم روابط زناشویی را تهدید می کند (۱۱) و به هرگونه رابطه جنسی یا عاطفی فراتر از چارچوب روابط متعهدانه بین دو همسر اشاره دارد (۱۲). روابط فرازناشویی عبارت است از عبور فرد از مرز رابطه زناشویی با ایجاد صمیمیت جسمی یا عاطفی با فردی خارج از حوزه زناشویی (۱۳). روابط خارج از ازدواج شامل روابط جنسی یک فرد متاهل با جنس مخالف، خارج از خانواده (غیر از همسر) است (۱۴). روابط روابط فرازناشویی مبتنی بر یک تعریف کلی از نقض تعهد یک رابطه دو نفره است که منجر به شکل گیری درجه ای از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه می شود (۱۵). در واقع روابط خارج از ازدواج یکی از مهم ترین عواملی است که عملکرد، ثبات و تداوم روابط زناشویی را تهدید می کند (۱۶). بروز این نگرانی در جامعه، نشانگر دگرگونی آهسته و تدریجی یا به بیان حادثر، یک انقلاب تدریجی در جامعه است (۱۷). نقض تعهد یک رابطه دو

نفره است که منجر به شکل گیری درجه ای از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه می شود (۱۸) و از منظری دیگر، این خیانت به چهار نوع خیانت جنسی، خیانت عاطفی، خیانت ترکیبی (عاطفی و جنسی) و خیانت مجازی (شامل رابطه جنسی تلفنی، مکالمات جنسی و تماشای فیلم های پورن) تقسیم می شود و همچنین می تواند شامل واکنش هایی مانند پرخاشگری باشد (۱۹). انتقام از فرد عهدشکن، بی حوصلگی، احساس قربانی شدن و رها شدن، ناباوری و انکار، همسرکشی و خودکشی پس از افشای روابط خارج از ازدواج عموماً روی می دهد (۲۰).

به طور کلی، کیفیت فضای ارتباطی خانواده بر کیفیت روابط آنها با دیگران در محیط های دیگر تأثیر می گذارد (۲۱) و یکی از مهم ترین عوامل در خانواده، پویایی محیط خانواده است (۲۲). برای اینکه وظایف اصلی در خانواده، یعنی حمایت از همه اعضا و احساس تعلق در بین همه افراد خانواده و همچنین خارج از خانواده شکل بگیرد، خانواده ها باید ساختاری خودکفا و مستقل داشته باشند (۲۳). پویای محیط خانواده به جو روانی، رفتاری، اجتماعی و عاطفی درون خانواده اشاره دارد که از رفتارهای والدین، روابط خارج از ازدواج، روابط والدین و فرزندان و روابط بین اعضای خانواده سرچشمه می گیرد (۲۴). ارتباط افراد خانواده نقش اساسی و مهمی در هماهنگی و رشد اعضا دارد، به گونه ای که اگر احترام متقابل در فضای خانواده وجود داشته باشد (۲۵). افراد خانواده های پویا این فرصت را دارند که بدون استرس و نگرانی از سرزنش شدن نظرات خود را بیان کنند (۲۶) و در موقعیت های مختلف با رفتار سازگارانه از حقوق خود دفاع کنند (۲۷). پویایی محیط خانواده به معنای نحوه روابط و رفتار افراد خانواده با یکدیگر، دیدگاه افراد خانواده نسبت به یکدیگر و علاقه و احساسات افراد خانواده نسبت به یکدیگر است (۲۸).

افراد دارای خانواده های ناکارآمد رفتارهایی مانند عملکرد پایین، مصرف داروهای روان گردان، روابط اجتماعی و نشانه هایی از نارسایی عاطفی ضعیف از خود نشان می دهند

گرایش به خیانت زناشویی هستند که سبب می شوند افراد گرایش بیشتری به خیانت زناشویی داشته باشند. رباط مرادی و قمری زمهریر (۴۵) دریافته اند که عوامل عاطفی بر خیانت زوجین تاثیر دارد. مفاخری و شاکریان (۱۳۹۸) نشان داده اند که بین عملکرد خانواده با گرایش به خیانت رابطه وجود دارد. وبلسکاسکرزک (۳۷) نشان داد که عملکرد عاطفی در گرایشات روابط فرازناشویی نقش بسزایی ایفا می نماید. لابرکسیو و ویزمن (۵) پژوهشی نشان داده اند که بین عملکرد خانواده و میزان روابط فرازناشویی منجر به انحلال خانواده رابطه وجود دارد. سلترمن و همکاران (۳۱) دریافته اند که بین انگیزه‌های روابط فرازناشویی با پیامدهای رفتاری، عاطفی و جنسی روابط دوسویه و معنی داری وجود دارد. از یک سو با شناسایی متغیرهای موثر بر شرایط این افراد می توان زمینه را برای تحقیقات بیشتر فراهم کرد و از شیوع و گسترش آن که به طور کلی در کشور رو به افزایش است با زمینه سازی در ایجاد روش های مبتنی بر آموزش و درمان جلوگیری نمود. با توجه به اینکه یک تحقیقات داخل کشور به طور همزمان رابطه پویایی محیط خانواده، نارسایی عاطفی و گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متقاضی طلاق شهرستان بابلسر بررسی نکرده است، سوال اصلی پژوهشگر این است که آیا بین پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متقاضی طلاق رابطه وجود دارد؟

روش کار

روش این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش تمامی ۱۳۰ زن ۲۰ تا ۴۰ سال مراجعه کننده به ۴ مرکز مشاوره پیش از طلاق شهرستان بابلسر در سال ۱۴۰۱ تشکیل داده اند. با توجه به جدول کرجسی و مورگان و با احتمال وجود پرسشنامه های ناقص ۱۰۰ نفر به روش دردسترس انتخاب گردید. در فرآیند اجرایی در ابتدا قبل از شروع نمونه گیری توضیحاتی در خصوص هدف مطالعه و حفظ رازداری مطالب به افراد داده شد و همزمان رضایت نامه آگاهانه در

(۲۹). نارسایی عاطفی عامل پدیدآورنده‌ی منفی به مراتب بیشتر از صرف احساس خوبی داشتن است (۳۰) و می تواند عاملی جاذب جهت حفظ تعهد در زندگی زناشویی باشد (۳۱) و به عنوان عاملی افزاینده جهت گرایش به روابط فرازناشویی در نظر گرفته شود (۳۲). نارسایی عاطفی به آشفتگی در اعمال عاطفی و شناختی، همراه با ناتوانی در تبدیل برانگیختگی عاطفی تجربیات به احساسات و تخیلات که نمادها و نشانه های عواطف هستند اشاره دارد (۳۳). از جمله ویژگی های نارسایی عاطفی می توان به توصیف مداوم علائم جسمی به جای عواطف، گفتار و افکار عینی مرتبط با رویدادهای بیرونی اشاره کرد (۳۴). اگرچه شکست عاطفی ابتدا به عنوان نوعی نقص در پردازش شناختی و تنظیم حالات هیجانی در ارتباط با بیماران روان تنی مطرح شد (۳۴). اما امروزه به عنوان یک ویژگی شخصیتی عادی در بین همه افراد جامعه توزیع شده است (۳۵). هنگامی که سیستم شکست عاطفی معیوب است، افراد اغلب درگیر عواطف و احساساتی می شوند که نمی توانند از آن فرار کنند (۳۶). آنها آگاهی چندانی از احساسات خود ندارند (۳۷) و عملاً می توان گفت که هوش هیجانی نیز دچار مشکل است (۳۸). افراد مبتلا به نارسایی عاطفی در تشخیص، آشکارسازی، پردازش و تنظیم احساسات با مشکلاتی روبرو هستند (۳۹). اختلال عملکرد عاطفی به طور کلی به عنوان یک نقص در خود تنظیمی هیجانی در نظر گرفته می شود (۴۰). نارسایی عاطفی معادل ناتوانی در پردازش شناختی هیجانی و تنظیم هیجانان است (۴۱). هنگامی که اطلاعات عاطفی در فرآیند پردازش شناختی قابل درک و ارزیابی نباشد، فرد از نظر عاطفی و شناختی سردرگم و درمانده می شود (۴۲). تنظیم هیجانان نیز به دلیل اجرای احساسات (فرآیند انتقال از پردازش به عمل) در دو سطح رفتارهای شخصی و بین فردی مختل می شود (۴۳). شکست عاطفی باعث ایجاد رفتارهای ارتباطی ناسازگار می شود و این شرایط می تواند مشکلات زیادی را به همراه داشته باشد (۴۴).

در همین راستا اسماعیلی کرکوندی و همکاران (۲) نشان داده اند که ساخت قدرت نامتقارن در خانواده از عوامل موثر بر

رفتار سرپرستی پدران، رفتار سرپرستی مادرانه و انسجام خانواده به ترتیب بین ۰/۷۱ تا ۰/۹۲ بدست آمد.

پرسشنامه نارسایی عاطفی بگبی و همکاران (۱۹۹۴)

پرسشنامه نارسایی عاطفی تورنتو توسط بگبی، و همکاران (۵۰) طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت (خیلی زیاد، زیاد، زیاد، تا اندازه ای، کم، کم، خیلی کم) می باشد، این پرسشنامه از سه زیر مقیاس دشواری در شناسایی احساسات (سوال های ۱، ۳، ۵، ۸، ۱۱، ۱۷ و ۱۹)، دشواری در توصیف احساسات (سوال های ۲، ۶، ۹، ۱۶ و ۲۰) و تفکر عینی (۴، ۷، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸) تشکیل شده است، در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۲۰ تا ۴۰ باشد، میزان متغیر در جامعه ضعیف می باشد. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۴۰ تا ۸۰ باشد، میزان متغیر در سطح متوسطی می باشد. در صورتی که نمرات بالای ۸۰ باشد، میزان متغیر بسیار بالا می باشد. حداقل نمره ۲۰ و حداکثر ۱۰۰ است. روایی سازه و محتوا توسط سازندگان تایید شد و پایایی به روش الفای کرونباخ بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۷ بدست آمد. در ایران پرسشنامه توسط ذاکری (۵۱) روایی سازه و همزمان تایید شده است. در پژوهش مذکور پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ محاسبه شد.

روش آماری

داده های بدست آمده از گروه ها در دو سطح آماری تحلیل شدند. در آمار توصیفی، فراوانی، میانگین و انحراف معیار داده ها بود و در سطح دوم، آمار استنباطی که داده ها به دلیل داشتن پیش آزمون، از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

در تحلیل داده ها در ابتدا با بررسی پیش فرض های آماری با استفاده از کشیدگی و چولگی و همچنین آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نرمالی داده ها تایید شد.

خصوص شرکت در پژوهش از افراد دریافت گردید، سپس پرسشنامه ها از نمونه ها دریافت شد.

مقیاس گرایش به روابط فرازنشویی واتلی (۲۰۰۶)

مقیاس گرایش به روابط فرازنشویی توسط مارک واتلی در سال ۲۰۰۶ تهیه شده است. این مقیاس دارای ۱۲ سوال است که هر سؤال در طیف هفت گانه، از بسیار موافق ۷ تا بسیار مخالف ۱ است (۴۶). عبارت ها شامل جملاتی راجع به احساسات منفی و مثبت نسبت به مقوله خیانت است و هدف از این سنجش، نوع احساسات و تفکر افراد نسبت به مسائل مربوط به گرایش به روابط فرازنشویی است و در واقع، این مقیاس مقدار تمایل میزان پذیرندگی و یا ردکنندگی گرایش به روابط فرازنشویی را از دید افراد مختلف می سنجد. حداقل نمره ۱۲ و حداکثر ۸۴ است. نمره بالاتر نشان دهنده گرایش به روابط فرازنشویی بیشتر (۸۴ بالاترین نمره ممکن است) و نمره ۴۸ مکان نقطه میانی است. در ایران این مقیاس توسط عبدالله زاده (۱۳۸۹)، در بین ۳۸۳ نفر از زنان و مردان ساکن شهر های علی آباد و بهشهر که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند، اجرا شد و آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمده است (۴۷). پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

پرسشنامه پویایی محیط خانواده کیم و کیم (۲۰۰۷)

این پرسشنامه توسط کیم و کیم (۴۸) ساخته شد و دارای ۴۲ سؤال است که به صورت طیف ۶ تایی از ۱ تا ۶ نمره گذاری می شود. به طوری که پاسخ شدیداً موافق نمره ۶ و پاسخ شدیداً مخالف نمره ۱ می گیرد. پرسشنامه شامل ۵ خرده مقیاس رابطه والد-فرزند ۱۷ سوال، رفتار سرپرستی پدران ۷ سوال، رفتار سرپرستی مادرانه ۶ سوال، جوروانی ۷ سوال و انسجام خانواده ۵ سوال است. حداقل نمره ۴۲ و حداکثر ۲۵۲ است. روایی سازه و محتوا توسط سازندگان تایید شد و پایایی به روش آلفای کرونباخ بین ۰/۷۵ تا ۰/۹۲ به دست آمد. در پژوهش عیسی نژاد و همکاران (۴۹) روایی سازه و همزمان تایید شد و میزان آلفای کرونباخ برای ابعاد جوروانی خانواده، رابطه والد-فرزند،

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی در گروه نمونه

متغیر	مجموعه	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۲۰ تا ۳۰ سال	۵۸	۵۸
	۳۱ تا ۴۰ سال	۴۲	۴۲
تحصیلات	زیر دیپلم	۱۹	۱۹
	دیپلم	۳۳	۳۳
	لیسانس و بالاتر	۴۸	۴۸
شغل	آزاد	۳۹	۳۹
	اداری	۱۷	۱۷
	خانه دار	۴۴	۴۴
تعداد کل	-	۱۰۰	۱۰۰

با توجه به جدول (۱) اطلاعات جمعیت شناختی گروه نمونه در شاخص های سنی، شغل و وضعیت تحصیلی نشان داده می شود.

جدول ۲. شاخص های توصیفی و همبستگی پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازنشویی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	
رابطه والد-فرزند	۳۷/۳۲	۴/۵۶	۱										
رفتار سرپرستی پدران	۱۶/۱۰	۲/۳۲	۰/۷۱**	۱									
رفتار سرپرستی مادران	۱۴/۶۹	۲/۱۱	۰/۶۶**	۰/۷۰**	۱								
جوروانی	۱۶/۵۱	۳/۰۸	۰/۷۰**	۰/۶۹**	۰/۶۷**	۱							
انسجام خانواده	۱۱/۳۲	۲/۸۸	۰/۷۴**	۰/۷۵**	۰/۶۳**	۰/۷۵**	۱						
پویایی محیط خانواده	۹۵/۹۴	۹/۱۹	۰/۸۸**	۰/۸۱**	۰/۷۷**	۰/۸۳**	۰/۸۱**	۱					
دشواری در شناسایی	۱۶/۴۳	۲/۳۲	-۰/۱۸**	-۰/۲۲**	-۰/۲۰**	-۰/۱۸**	-۰/۲۲**	-۰/۲۶**	۱				
دشواری در توصیف	۱۱/۱۹	۱/۹۰	-۰/۱۶**	-۰/۲۱**	-۰/۱۹**	-۰/۲۱**	-۰/۲۲**	-۰/۲۸**	۰/۶۰**	۱			
تفکر عینی	۱۸/۴۳	۲/۱۸	-۰/۱۹**	-۰/۱۸**	-۰/۱۷**	-۰/۱۸**	-۰/۲۱**	-۰/۲۵**	۰/۵۹**	۰/۷۰**	۱		
نارسایی عاطفی	۴۶/۰۵	۲/۷۶	-۰/۲۱**	-۰/۲۳**	-۰/۲۰**	-۰/۲۱**	-۰/۲۵**	-۰/۲۹**	۰/۷۳**	۰/۶۹**	۰/۷۹**	۱	
گرایش به روابط فرازنشویی	۵۳/۴۲	۶/۱۸	-۰/۲۲**	-۰/۲۶**	-۰/۱۹**	-۰/۲۳**	-۰/۲۵**	-۰/۳۴**	۰/۲۲**	۰/۲۰**	۰/۲۵**	۰/۲۹**	۱

فرازناشویی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. بین دشواری در شناسایی احساسات (۰/۲۲)، دشواری در توصیف احساسات (۰/۲۰)، تفکر عینی (۰/۲۵)، نارسایی عاطفی (۰/۲۹)، با گرایش به روابط فرازشوایی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

نتایج مندرج در جدول ۲: شاخص های توصیفی متغیرهای پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازشوایی نشان داده می شود. بین رابطه والد-فرزند (۰/۲۲-)، رفتار سرپرستی پدرانه (۰/۲۶-)، رفتار سرپرستی مادرانه (۰/۱۹-)، جوروانی (۰/۲۳-)، انسجام خانواده (۰/۲۵-)، پویایی محیط خانواده (۰/۳۴-)، با گرایش به روابط

جدول ۳. ضرایب رگرسیون و اثر به همراه خطای استاندارد برآورد

گام ها	متغیرهای پیش بین	R	ضریب همبستگی چندگانه	(Beta) ضریب بتا استاندارد شده	R ² مجذور ضریب همبستگی چندگانه	مجدور ضریب همبستگی چندگانه تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد	t ضریب	معنی داری	تلورانس	VIF	مهم خطی داده ها
۱	پویایی محیط خانواده	۰/۲۸۷	-۰/۲۳۱	-۰/۲۳۱	۰/۰۸۲	۰/۰۷۷	۳/۱۴۳	-۳/۱۷۶	۰/۰۰۰	۰/۹۸۹	۱/۰۴۳	دوربین واتسون
۲	نارسایی عاطفی	۰/۳۲۴	۰/۱۹۶	۰/۱۹۶	۰/۱۰۴	۰/۰۹۸	۳/۳۳۵	۲/۹۷۶	۰/۰۰۰	۰/۹۸۹	۱/۰۴۳	خطای استاندارد برآورد

مقدارهای کسب شده در میزان بتا (اثر)، پویایی محیط خانواده (۰/۲۳۱-) و نارسایی عاطفی (۰/۱۹۶) اثر معنی داری را بر گرایش به روابط فرازشوایی دارند. همچنین با هدف تعیین تفاوت بین مقادیر واقعی و مقادیر پیش بینی شده با مدل رگرسیون، از آماره دوربین واتسون استفاده شد، که برابر با ۱/۸۷۹ بود که این مقدار در دامنه بین ۱ تا ۳، نشان از مستقل بودن خطاها داشته است. در مقادیر VIF در تمامی مسیر و متغیرها دارای تورم واریانس نبوده و همچنین ضریب تحمل بالا دارند، در نتیجه، مقدار ضریب تحمل بالا و تورم واریانس

نتایج مندرج در جدول (۳)، پیش بینی متغیر گرایش به روابط فرازشوایی براساس متغیرهای پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی در دو گام صورت گرفته است. بر پایه آنچه که در جدول ارائه شده، در گام اول پویایی محیط خانواده (۰/۲۸۷) در پیش بینی گرایش به روابط فرازشوایی نقش دارد و در گام دوم با افزوده شدن نارسایی عاطفی (۰/۳۲۴) پیش بینی گرایش به روابط فرازشوایی افزایش یافت، همچنین مقدارهای کسب شده در آماره t حاکی از توان پیش بینی متغیر گرایش به روابط فرازشوایی براساس متغیرهای پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی می باشد. همچنین بر اساس

صحبت می‌کنند و احتمالاً راحت‌تر هستند که با پارتنرهایشان نیز در مورد این مسائل صحبت کنند (۵). از طرفی، اگر خانواده دچار مشکلاتی مثل نارسایی ارتباطات عاطفی، اختلافات خانوادگی یا بحران‌های دیگر باشد، این ممکن است موجب شود که افراد در روابط فرازنشوایی خود نیز با مشکلات مواجه شوند. روابط پویای خانواده، به طور معمول بر اساس تعاملات و ارتباطات عاطفی بین اعضای خانواده شکل می‌گیرد. این روابط و تعاملات می‌توانند تأثیر بسیار زیادی بر روابط فرازنشوایی داشته باشند (۴). اگر خانواده به طور کلی روابط سالم و پویا داشته باشد، احتمال زیادی وجود دارد که اعضای آن بهترین مدل برای روابط فرازنشوایی خود را تجربه کرده باشند. در چنین خانواده‌ای، اعضا به طور عادی در مورد مسائل ارتباطی و جنسی صحبت می‌کنند و احتمالاً راحت‌تر هستند که با پارتنرهایشان نیز در مورد این مسائل صحبت کنند (۲).

در تبیین دیگر این نتایج می‌توان بیان نمود که نارسایی عاطفی به معنای ناتوانی در برقراری و حفظ ارتباطات عمیق و پایدار با دیگران است. این مشکل در افرادی که تجربه نکردند که از سوی والدین یا فردی خاصی احترام و عشق دریافت کنند، مشاهده می‌شود (۳۱). روابط فرازنشوایی ممکن است برای افرادی با نارسایی عاطفی، چالش برانگیز باشد زیرا در این نوع رابطه افراد باید برای رسیدن به همدلی و همدردی، احساسات و عواطف خود را به درستی بیان کنند. نارسایی عاطفی ممکن است در اثر تجربه نکردن عشق، حمایت و توجه کافی از سوی والدین یا فردی خاصی در دوران کودکی و نوجوانی، شکل گرفته باشد (۵۳). این نوع بی‌ثباتی و نارسایی در روابط، می‌تواند پیامدهایی برای افراد داشته باشد؛ به طور مثال، ممکن است باعث شود که افراد بیشتر در روابط شکاک و بی‌ثبات باشند. افرادی که این نوع نارسایی عاطفی را تجربه می‌کنند، معمولاً دچار مشکلات رفتاری و اضطراب هستند. در رابطه‌ای احساسات خود را به طور مناسب بیان کند و با همین توجه، با افراد دیگری در رابطه ارتباط برقرار کند. در برخی موارد، این وضعیت ممکن است باعث شود که فرد به دنبال روابط فرازنشوایی بگردد (۳۰). در برخی موارد، فردی با نارسایی

پایین، نشان دهنده عدم هم خطی بودن و مناسب بودن مدل رگرسیون است.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش پویایی محیط خانواده و نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازنشوایی در زنان متقاضی طلاق شهرستان بابلرس بود. این نتایج با پژوهش ویگل و شروت (۳۰)، و بلسکااسکرزک (۳۷) انکیسو و همکاران (۴)، لابرسیو و ویزمن (۵) و کردیچه و همکاران (۵۲) همسو می‌باشد. در تبیین این نتایج می‌توان بیان نمود که روابط پویای خانواده، به طور معمول بر اساس تعاملات و ارتباطات عاطفی بین اعضای خانواده شکل می‌گیرد. این روابط و تعاملات می‌توانند تأثیر بسیار زیادی بر روابط فرازنشوایی داشته باشند (۳). اگر خانواده به طور کلی روابط سالم و پویا داشته باشد، احتمال زیادی وجود دارد که اعضای آن بهترین مدل برای روابط فرازنشوایی خود را تجربه کرده باشند. در چنین خانواده‌ای، اعضا به طور عادی در مورد مسائل ارتباطی و جنسی صحبت می‌کنند و احتمالاً راحت‌تر هستند که با پارتنرهایشان نیز در مورد این مسائل صحبت کنند (۲۶). از طرفی، اگر خانواده دچار مشکلاتی مثل نارسایی ارتباطات عاطفی، اختلافات خانوادگی یا بحران‌های دیگر باشد، این ممکن است موجب شود که افراد در روابط فرازنشوایی با گرایش مواجه شوند (۱). بنابراین، روابط پویای خانواده می‌تواند تأثیر بسیار زیادی بر روابط فرازنشوایی داشته باشد و این به هر حال، یکی از مهمترین مسائلی است که افراد باید در نظر بگیرند و سعی کنند برای حفظ روابط خانوادگی سالم تلاش کنند. روابط پویای خانواده، به طور معمول بر اساس تعاملات و ارتباطات عاطفی بین اعضای خانواده شکل می‌گیرد. این روابط و تعاملات می‌توانند تأثیر بسیار زیادی بر روابط فرازنشوایی داشته باشند (۵۲).

اگر خانواده به طور کلی روابط سالم و پویا داشته باشد، احتمال زیادی وجود دارد که اعضای آن بهترین مدل برای روابط فرازنشوایی خود را تجربه کرده باشند. در چنین خانواده‌ای، اعضا به طور عادی در مورد مسائل ارتباطی و جنسی

نارسایی عاطفی می‌تواند بر روابط فرازناشویی تاثیرگذار باشد و منجر به بروز عدم رضایت تعهد و ناکامی در روابط شود. محدودیت های پژوهش شامل: محدود شدن پژوهش به جنسیت مونث، محدود شدن پژوهش به روش نمونه گیری دردسترس و سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰. محدود شدن پژوهش به ابزار پرسشنامه. با توجه به نقش برجسته عوامل خانوادگی در گرایش به روابط فرازناشویی پیشنهاد می‌شود از روش ها و آموزش های مدیریت بهبود روابط در خانواده و روش های تعامل مشارکتی در این افراد استفاده شود و بر اساس آن اعضاء خانواده می‌توانند توانایی و سایر شرایط پیش زمینه خود را بهبود بخشند که می‌تواند عامل منفی در گرایش به روابط فرازناشویی باشد. با توجه به رابطه متغیرهای عاطفی مانند نارسایی عاطفی با گرایش به روابط فرازناشویی، پیشنهاد می‌شود در سیر فرایند ارتباطی آموزش های تنظیم و مدیریت عاطفی در شرایط پر فشار زندگی به آن ها داده شود، چرا که با توجه به مبانی مرتبط با حیطه ی احساس کنترل، می‌توان دریافت این سازه همواره پیرو مباحث عاطفی موقعیتی می‌باشد.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از پایان نامه روانشناسی کارشناسی ارشد دانشگاه آموزش عالی علوم و فناوری اریان می‌باشد. نویسنده از استاد راهنما و تمامی کسانی که در اجرای این تحقیق همکاری نمودند کمال تشکر را دارد.

تعارض منافع

این مطالعه فاقد تضاد منافع می‌باشد.

عاطفی ممکن است به دنبال روابطی بدون التزامات باشد، به این دلیل که نمی‌تواند احساسات خود را به صورت مناسب در رابطه‌ی جاری بیان کند یا به این دلیل که ترس از پوچی و شکست در رابطه با شخص دیگر آن‌ها را به دنبال روابط فرازناشویی می‌کشاند (۵۴). در برخی موارد، این رفتار ممکن است باعث شود که فرد برای کمک به رابطه‌ی خود برای بهبود روابط عاطفی، به دنبال تجربه روابط فرازناشویی باشد. به طور خلاصه، نارسایی عاطفی می‌تواند در برخی موارد باعث شود که فرد به دنبال روابط فرازناشویی باشد (۳۷). این مشکل در افرادی که تجربه نکردند که از سوی والدین یا فردی خاصی احترام و عشق دریافت کنند، مشاهده می‌شود. روابط فرازناشویی ممکن است برای افرادی با نارسایی عاطفی، چالش برانگیز باشد زیرا در این نوع رابطه افراد باید برای رسیدن به همدلی و همدردی، احساسات و عواطف خود را به درستی بیان کنند (۶). نارسایی عاطفی به مشکلی اشاره دارد که در آن فرد نتوانسته است با شناخت و برطرف کردن نیازهای عاطفی خود، رضایتمندی مناسبی را در زندگی عاطفی خود تجربه کند. این بیان می‌تواند به شکل‌های مختلفی در روابط فرازناشویی تاثیرگذار باشد. در روابط فرازناشویی، افراد معمولاً در جستجوی رابطه‌ای هستند که برایشان مفید و موثر باشد و بتوانند نیازهای عاطفی خود را برآورده کنند (۵۵). با این حال، اگر فردی دچار نارسایی عاطفی باشد، احتمالاً نتواند نیازهای عاطفی خود را به درستی شناسایی کند و به دنبال رابطه‌ای نامناسب باشد که ممکن است منجر به ایجاد روابط فرازناشویی ناموفق شود. به علاوه، فردی که نارسایی عاطفی دارد ممکن است احساس ناامیدی و ناتوانی در زندگی عاطفی خود داشته باشد و به دنبال رابطه‌های کوتاه مدت و بدون تعهد باشد که این نیز می‌تواند منجر به روابط فرازناشویی ناموفق شود (۵۶). بنابراین، می‌توان گفت که

References

1. Negash S, Morgan ML. A family affair: Examining the impact of parental infidelity on children using a structural family therapy framework. *Contemporary Family Therapy*. 2016;38:198-209.
2. Esmaili Karkundi F, Ghasemi S, Farahbakhsh K. Effective factors in the tendency to marital infidelity based on different dimensions of power distribution in the family. 6th International Conference on Psychology, Counseling and Educational Sciences; Tehran2021.
3. Weiser DA, Weigel DJ, Lalasz CB, Evans WP. Family background and propensity to engage in infidelity. *Journal of Family Issues*. 2017;38(15):2083-101.
4. Enciso RSP, Ríos EM, Quispe CMM, Enciso BP, Quispe LEM, Ccuro FEM, et al. Trend Towards Infidelity and its Relationship with Family Violence in the Apurímac Region-2019. 2021.
5. Labrecque LT, Whisman MA. Extramarital sex and marital dissolution: Does identity of the extramarital partner matter? *Family process*. 2020;59(3):1308-18.
6. Adam A. Perceptions of infidelity: A comparison of sexual, emotional, cyber-, and parasocial behaviors. *Interpersona: An International Journal on Personal Relationships*. 2019;13(2):237-52.
7. Kawar C, Coppola J, Gangamma R. A contextual perspective on associations between reported parental infidelity and relational ethics of the adult children. *Journal of marital and family therapy*. 2019;45(2):354-63.
8. Khorram Abadi R, Sepehri Shamloo Z, Salehi Fadardi J, Bigdeli I. Structural model of executive function and extramarital relationship with mediating role of self-control. *Journal title*. 2018;6(1):41-50.
9. Feckert F, Ebrahiminejad G, Razavi Nemat Elahi V. Investigating the relationship between body image and self-esteem with marital adjustment in female employees of Kerman University of Medical Sciences. *Journal of Health and Development*. 2013;3(4):32-48.
10. Hosseinpour Z, Zikriai Joibari Z, Ghorbanian F, Nooryan Vasukolai Z. Consequences of child marriage on the mental and academic life of female students aged 15 to 18 in Juibar city in 1401. the third international conference on humanities, law, social studies and psychology; Tehran2021.
11. Khorramabadi R, Sepehri Shamloo Z, Salehi Fadardi J, Bigdeli I. Prediction of extramarital relationships based on executive functions with the mediatory role of marital commitment. *Practice in Clinical Psychology*. 2019;7(2):147-57.
12. Tuelo Masilo D. Exploring extramarital sexual relationships as a precursor to psycho-social problems: a concern for social work practice. *Gender and Behaviour*. 2019;17(2):12791-800.
13. Valipur B, Mahmoud Janlu M. The relationship between the tendency towards extramarital relationships, marital boredom and lack of trust in men and women with a history of premarital relationships. the first international conference on educational sciences, psychology, sports sciences and physical education; Sari2021.
14. Thorson AR. Triangulation and Parental Infidelity: Faithful Parents' Attempts to Make Their Adult Children Feel Caught, Rumination, and Satisfaction in the Unfaithful Parent-Child Relationship. *Journal of Divorce & Remarriage*. 2021;62(5):327-48.
15. Nariman z, AGHAEI JOSHAGHANI A, farhadi h. A comparison between love addiction and marital adjustment in married people with and without extramarital relationships. *Journal of Psychological Science*. 2020;19(89):639-46.
16. Shaheen A, Ali U, Kumar H, Makhija PM. Association between body image and marital satisfaction in married adults. *Journal of Basic and Applied Sciences*. 2016;12:420-5.
17. Mendelsohn R. A Three-Factor Model of Couples Therapy: Projective Identification, Couple Object Relations, and Omnipotent Control: Lexington Books; 2017.
18. Ridgway JL, Clayton RB. Instagram unfiltered: Exploring associations of body image satisfaction, Instagram# selfie posting, and negative romantic relationship outcomes. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. 2016;19(1):2-7.
19. Pritchett N. Perceptions of Marital Infidelity & Its Impact on Children. 2023.
20. Thorson AR. Investigating the relationships between unfaithful parent's apologies, adult children's third-party forgiveness, and communication of forgiveness following parental infidelity. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2019;36(9):2759-80.

21. Kremer I. The relationship between school-work-family-conflict, subjective stress, and burnout. *Journal of Managerial Psychology*. 2016;31(4):805-19.
22. Luo Y, Wang Z, Zhang H, Chen A. The influence of family socio-economic status on learning burnout in adolescents: Mediating and moderating effects. *Journal of Child and Family Studies*. 2016;25:2111-9.
23. Dalal S. A Study To Find The Difference In Home Environment, Scientific Attitude, Study Habits And Emotional Maturity Of Rural And Urban Adolescents Of Haryana And Punjab States. *International Journal in Management & Social Science*. 2017;5(6):415-22.
24. Lindfors P, Minkkinen J, Rimpelä A, Hotulainen R. Family and school social capital, school burnout and academic achievement: a multilevel longitudinal analysis among Finnish pupils. *International Journal of adolescence and Youth*. 2018;23(3):368-81.
25. Van Sprang ED, Maciejewski DF, Milaneschi Y, Kullberg M-L, Hu MX, Elzinga BM, et al. Familial resemblance in mental health symptoms, social and cognitive vulnerability, and personality: A study of patients with depressive and anxiety disorders and their siblings. *Journal of affective disorders*. 2021;294:420-9.
26. Colossi PM, Falcke D. Implications of experiences in the family of origin and infidelity in violence loving relationships. *Trends in Psychology*. 2019;27:339-55.
27. Bala P, Majeed A, Gupta M. Impact Of Emotional Maturity And Family Environment On Academic Resilience Of College Students. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*. 2020;7(7):3243-9.
28. Rodríguez-Garcés C, Muñoz-Soto J. Delay in child development: The importance of education quality of family atmosphere. *Revista Internacional de Investigación en Ciencias Sociales*. 2017;13(2):253-70.
29. ConCER RD. Dysfunctional Family Systems. *Advances in Clinical Child Psychology: Volume 4*. 2012;4:199.
30. Weigel DJ, Shrout MR. Examining the emotional costs of violations of fidelity beliefs and suspected infidelity among college students. *Personality and Individual Differences*. 2022;187:111441.
31. Selterman D, Garcia JR, Tsapelas I. What do people do, say, and feel when they have affairs? Associations between extradyadic infidelity motives with behavioral, emotional, and sexual outcomes. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2021;47(3):238-52.
32. Dianti M, Sadeghi A. The relationship between social anxiety, emotional inadequacy, and social adjustment in one-child and multiple-child elementary school students in Miami city,. The third international conference on humanities, law, social studies and psychology; Tehran2021.
33. Preece D, Becerra R, Robinson K, Dandy J, Allan A. The psychometric assessment of alexithymia: Development and validation of the Perth Alexithymia Questionnaire. *Personality and Individual Differences*. 2018;132:32-44.
34. Huang H, Wan X, Lu G, Ding Y, Chen C. The relationship between alexithymia and mobile phone addiction among mainland chinese students: a meta-analysis. *Frontiers in Psychiatry*. 2022;13:754542.
35. Romano L, Buonomo I, Callea A, Fiorilli C. Alexithymia in Young people's academic career: The mediating role of anxiety and resilience. *The Journal of Genetic Psychology*. 2019;180(4-5):157-69.
36. Alharthi AM, Almasoudi M, Alotaibi M, Jalaladdin MS, Shatla MM. Prevalence of Alexithymia and the influencing factors among medical students at Umm Al-Qura University: A cross-sectional study. *Medical Science*. 2022;26:ms26e1947.
37. Wróblewska-Skrzek J. Infidelity in relation to sex and gender: The perspective of sociobiology versus the perspective of sociology of emotions. *Sexuality & Culture*. 2021;25(5):1885-94.
38. Panno A, Sarrionandia A, Lauriola M, Giacomantonio M. Alexithymia and risk preferences: Predicting risk behaviour across decision domains. *International Journal of Psychology*. 2019;54(4):468-77.
39. Sequeira AS, Silva B. A comparison among the prevalence of alexithymia in patients with psychogenic nonepileptic seizures, epilepsy, and the healthy population: a systematic review of the literature. *Psychosomatics*. 2019;60(3):238-45.

40. Proenca Lopes C, Allado E, Poussel M, Essadek A, Hamroun A, Chenuel B, editors. Alexithymia and athletic performance: beneficial or deleterious, both sides of the medal? A systematic review. *Healthcare*; 2022: MDPI.
41. Stasiewicz PR, Bradizza CM, Gudleski GD, Coffey SF, Schlauch RC, Bailey ST, et al. The relationship of alexithymia to emotional dysregulation within an alcohol dependent treatment sample. *Addictive behaviors*. 2012;37(4):469-76.
42. Khalaf AHM. The dependence of Iraqi university students on social networking sites in obtaining information/survey on a sample of students of the University of Baghdad/College of Information. *Journal of Media Studies and Research*. 2020.
43. Quinto RM, De Vincenzo F, Graceffa D, Bonifati C, Innamorati M, Iani L. The relationship between alexithymia and mental health is fully mediated by anxiety and depression in patients with psoriasis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022;19(6):3649.
44. Lim SA. Longitudinal effect of social withdrawal on negative peer relations mediated by smartphone dependence among Korean early adolescents. *International Journal of Mental Health and Addiction*. 2022:1-15.
45. Rabat Moradi F, Qamari Zamharir M. Investigating the relationship between emotional divorce and infidelity of spouses (case study: District 1 of Tehran). *The 4th International Congress of Interdisciplinary Research in Islamic Humanities, Jurisprudence, Law and Psychology; Tehran2021*.
46. Whatley M. Attitudes toward infidelity scale. *Choices in relationships*. 2008;19.
47. Abdullazadeh H. Introducing Mark Watley's Attitude Scale to Cheating. *Azmoun Yar Poya Institute, Tehran; 2008*.
48. Kim HS, Kim HS. Development of a family dynamic environment Scale for Korean adolescents. *Public Health Nursing*. 2007;24(4):372-81.
49. Isanejad O, Alipour E, Karimipour B. Validity, reliability, and factor structure of the Persian version of Family Dynamic Environment (FDE) scale among juvenile delinquents. *Journal of Psychological Science*. 2018;17(67):381-9.
50. Bagby RM, Taylor GJ, Parker JD. The twenty-item Toronto Alexithymia Scale—II. Convergent, discriminant, and concurrent validity. *Journal of psychosomatic research*. 1994;38(1):33-40.
51. Zakari MM. The effectiveness of training emotional process regulation strategies on psychological distress and ataxia of patients with skin disorders. *Kharazmi University: Kharazmi University; 2014*.
52. Kurdbeche S, Arefi M. Investigating the role of family communication patterns in predicting marital infidelity among women in Isfahan city. *The fourth international conference on recent innovations in psychology, counseling and behavioral sciences, ; Tehran2016*.
53. Hosseini Taghadehi L, Salari F. The relationship between emotional dysfunction, self-control and attitude towards extramarital relationships. *The 6th International Conference on New Research Achievements in Social Sciences, Educational Sciences and Psychology, ; Isfahan2018*.
54. Eskandari Nesab R, Andishmand V. Comparison of problem solving, commitment and emotional fusion of couples with and without extramarital relationships. *World Conference on Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences at the beginning of the third millennium, ; Shiraz2015*.
55. Khosh Rosh V, Abedini Shizari H, . The relationship between emotional divorce and psychological well-being with women's extramarital relationships. *The fifth international conference of new horizons in educational sciences, psychology and social harms, ; Tehran2019*.
56. Mahakhari M, Shakarian A. Predicting the tendency to infidelity in couples based on family functioning and emotion control. *The first national conference on humanities and development; Shiraz2018*.

*Original Article***Investigating the relationship between family dynamics environment and emotional inadequacy with the tendency to extramarital relationships**

Received: 04/04/2022 - Accepted: 11/06/2022

Fateme Fateri¹
Nafiseh Majidi Yaichi^{2*}¹ *ARYAN Institute of Science and Technology*² *PhD in Psychology, Department of Psychology, Farabi Psychological Sciences Research Center, Mazandaran, Iran (Corresponding Author)*

Email: Nafisehmajidi@hotmail.com

Abstract**Introduction:** This research was conducted with the aim of determining the relationship between the dynamics of the family environment and emotional failure with a tendency towards extramarital relationships in women applying for divorce in Babolsar city.**Methods:** This is a descriptive correlational research, and the statistical population of the research is all 130 women aged 20 to 40 who referred to 4 pre-divorce counseling centers in Babolsar city in 1401. According to the table of Karjesi and Morgan and with the possibility of incomplete questionnaires, 100 people were selected using the available method. In this research, three questionnaires were used including: Whatley's (2006) Extramarital Relationship Tendency Scale, Kim and Kim's (2007) Family Environment Dynamics Questionnaire, and Bagbi et al.'s (1994) Emotional Failure Questionnaire. The statistical method of the research was Pearson correlation and stepwise regression.**Results:** The findings showed that there is a significant negative relationship between the dynamics of the family environment and the tendency to have extramarital relationships at the 0.01 level, and there is a significant positive relationship between emotional failure and the tendency to have extramarital relationships at the 0.01 level. ($P \geq 0.001$).**Conclusion:** It seems that the dynamics of the family environment and emotional inadequacy separately had the ability to significantly predict the tendency towards extramarital relationships.**Keywords:** Dynamics Of Family Environment, Emotional Failure, Tendency To Extramarital Relationships